

อภิปรายผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมนิสิตของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า 1) นิสิตจะเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมนิสิตภายหลังจากที่ได้ร่วมกิจกรรมแล้ว 2) การเปลี่ยนทัศนคตินี้จะมีทิศทางในภาวะละทิ้งทัศนคติเดิมและเกิดทัศนคติใหม่ 3) มีความแตกต่างกันระหว่างการเปลี่ยนทัศนคติของนิสิตทั้ง 2 คณะ และ 4) การเปลี่ยนทัศนคติของนิสิตจะแตกต่างกันตามเพศ อายุ ลำดับรุ่นที่เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิชาที่เรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คะแนนที่สอบได้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้า และประสบการณ์ในการร่วมกิจกรรมในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยจะได้อภิปรายผลการวิจัยดังต่อไปนี้

จากร้อยละของการเลือกตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถามของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ในการสอบถามทัศนคติครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ในตารางที่ 1 และจากค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ในตารางที่ 15 ปรากฏว่านิสิตทั้งสองคณะมีการเปลี่ยนทัศนคติต่อกิจกรรมนิสิตในเรื่องต่าง ๆ โดยพิจารณาจากฐานนิยามดังนี้

นิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์มีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องความเข้าใจความหมายของอาวุธโสมในจุฬาฯ .25 โดยที่ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย นิสิตส่วนใหญ่ (34.03%) เขาใจว่าอาวุธโสมหมายถึงการที่ผู้มีประสบการณ์น้อยเคารพเชื่อฟังผู้มีประสบการณ์มากกว่า ภายหลังจากการร่วมกิจกรรมแล้ว นิสิตส่วนใหญ่ (51.04%) เขาใจว่า อาวุธโสมหมายถึงการที่นิสิตรุ่นน้องเคารพเชื่อฟังนิสิตรุ่นพี่ที่วางตัวเหมาะสมเท่านั้น ในการสอบถามทัศนคติครั้งที่ 1 นิสิตส่วนใหญ่คิดว่า นิสิตรุ่นพี่ควรปฏิบัติต่อนิสิตรุ่นน้องเหมือนปฏิบัติต่อเพื่อนรุ่นเดียวกัน (54.33%) แต่ในการสอบถามครั้งที่ 2 ปรากฏว่านิสิตชั้นปีที่หนึ่ง

คณะวิศวกรรมศาสตร์คิดว่า นิสิตรุ่นพี่ควรให้ความช่วยเหลือนิสิตรุ่นน้อง (67.76%) โดยมีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติเท่ากับ .33 ในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่นิสิตรุ่นน้องควรปฏิบัติต่อนิสิตรุ่นพี่นั้น นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์มีค่าดัชนีเปลี่ยนทัศนคติเท่ากับ .19 โดยเปลี่ยนจากความคิดที่ว่า นิสิตรุ่นน้องควรปฏิบัติต่อนิสิตรุ่นพี่ เหมือนกับเป็นพี่ของตนเอง (59.40%) มาเป็นความคิดที่ว่า นิสิตรุ่นน้องควรปฏิบัติต่อนิสิตรุ่นพี่ เหมือนกับเพื่อนรุ่นเดียวกัน (55.22%) นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์มีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติเท่ากับ .23 ในเรื่อง การเข้าร่วมกิจกรรมระหว่างคณะ กับ การเข้าร่วมกิจกรรมระหว่างมหาวิทยาลัย โดยเปลี่ยนจากความคิดเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมระหว่างคณะ สำคัญกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมระหว่างมหาวิทยาลัย (59.70%) เป็นความคิดเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นต้องไปเข้าร่วมทั้งสองอย่าง (68.96%) และ นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์มีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องผลเสียของการประชุมเชียร์เท่ากับ .31 โดยเปลี่ยนจากความคิดเห็นว่า การประชุมเชียร์ทำให้เสียสุขภาพทางกายและทางจิต (31.64%) เป็นความคิดเห็นว่า การประชุมเชียร์เป็นการเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ (46.27%) ด้วย

ส่วนการเปลี่ยนทัศนคติของนิสิตแผนกอิสระ สื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ นั้น จะเห็นได้ว่าในการสอบถามทัศนคติครั้งที่ 1 นิสิตชั้นปีที่หนึ่งแผนกอิสระ สื่อสารมวลชน และการประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่ (68.24%) มีความคิดเห็นว่า นิสิตรุ่นพี่ควรปฏิบัติต่อนิสิตรุ่นน้อง เหมือนเพื่อนรุ่นเดียวกัน แต่ในการสอบถามครั้งที่ 2 นิสิต (70.59%) คิดว่า นิสิตรุ่นพี่ควรให้ความช่วยเหลือนิสิตรุ่นน้อง จากค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติปรากฏว่า นิสิตมีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติเท่ากับ .31 นิสิตแผนกอิสระ สื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์มีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องความรู้สึกต่อการที่ นิสิตรุ่นพี่ปกครองนิสิตรุ่นน้อง .34 ทั้งนี้เพราะก่อนรวมกิจกรรม นิสิต (52.94%) ตอบว่า การที่ นิสิตรุ่นพี่ปกครองนิสิตรุ่นน้อง เป็นการทำให้ นิสิตรุ่นน้อง ไม่เป็นตัวของตัวเอง หลังจากการรวมกิจกรรมแล้ว นิสิต (56.47%) คิดว่าการที่ นิสิตรุ่นพี่ปกครองนิสิตรุ่นน้อง เป็นการริรอนสิทธิส่วนบุคคล ในเรื่องประโยชน์ที่ได้รับจากคำแนะนำเกี่ยวกับชีวิตในมหาวิทยาลัยของรุ่นพี่ นิสิตแผนกอิสระ สื่อสารมวลชน และการประชาสัมพันธ์มีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติเท่ากับ .20 โดยที่ในการสอบถามครั้งที่ 1 มี นิสิต (43.53%) คิดว่า คำแนะนำเกี่ยวกับชีวิตในมหาวิทยาลัยของรุ่นพี่มีประโยชน์ต่อ

นิสิตน้อย แต่ในการสอบถามครั้งที่ 2 มีนิสิต(50.59%) คิดว่า คำแนะนำของรุ่นพี่ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตในมหาวิทยาลัยนั้น ไม่มีประโยชน์เลยในเรื่องลักษณะของประจักษ์ณธรรมนั้น นิสิตมีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติ .21 โดยเปลี่ยนจากความคิดที่ว่า ประธานเชียร์ควรเป็นคนเข้มแข็งและเคร่งครัดร้อยละ 78.82% เป็นความคิดที่ว่า ประธานเชียร์ควรมีวาทะศิลป์ และมีเหตุผล (75.29%) ส่วนความคิดเห็นในเรื่องโทษที่นิสิตใหม่ควรได้รับเมื่อขาดชมเชียร์ในห้องประชุม นั้น นิสิตชั้นปีที่หนึ่ง แผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์มีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องนี้เท่ากับ .22 โดยที่นิสิต(30.59%) คิดว่าควรให้นิสิตใหม่ร้องเพลงเชียร์เดี่ยวเมื่อขาดชมเชียร์ในห้องประชุม ก่อนที่จะร่วมกิจกรรม แต่ภายหลังจากการร่วมกิจกรรมแล้ว นิสิต(45.88%) คิดว่าควรให้นิสิตใหม่ร้องเพลงเชียร์หมู่เมื่อขาดชมเชียร์ในห้องประชุม

จากผลการวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่านิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ มีการเปลี่ยนทัศนคติจากข้อความหนึ่งไปยังอีกข้อความหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนทัศนคติให้เห็นได้ในอีกลักษณะหนึ่งคือ ในข้อความเดียวกัน มีร้อยละของการเลือกตอบแบบสอบถามเท่ากัน ทั้งการสอบถามครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 แต่จำนวนร้อยละของการเลือกตอบที่เท่ากันนี้มีได้เป็นเครื่องยืนยันว่า นิสิตมิได้มีการเปลี่ยนทัศนคติ ทั้งนี้เนื่องจากในข้อความที่มีร้อยละของการเลือกตอบเท่ากันระหว่างการสอบถามทั้ง 2 ครั้งนั้น มีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติด้วย อาจกล่าวได้ว่าการเปลี่ยนทัศนคติในลักษณะนี้เกิดขึ้นเพราะได้มีการสลับการเลือกตอบแบบสอบถาม กล่าวคือ นิสิตที่เลือกตอบแบบสอบถามในครั้งที่ 1 อาจไม่เลือกตอบแบบสอบถามข้อเดียวกันอีกในการสอบถามครั้งที่ 2 และนิสิตผู้ที่เลือกตอบแบบสอบถามข้อนั้น ในการสอบถามครั้งที่ 2 อาจไม่ใช่ผู้ที่เลือกตอบแบบสอบถามข้อเดียวกันนี้ในการสอบถามครั้งที่ 1 ดังนั้นการที่ร้อยละของการเลือกตอบแบบสอบถามในข้อความเดียวกันเท่ากันทั้งในการสอบถามครั้งแรกและครั้งหลังจึงเกิดขึ้นได้จากสาเหตุสองประการ คือนิสิตยังคงทัศนคติเดิม โดยการเลือกข้อความเดิม และนิสิตมีการเปลี่ยนทัศนคติโดยการสลับการเลือกตอบแบบสอบถาม

จากตารางที่ 1 ปรากฏว่ามีนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวนน้อย(6.57%) ในการสอบถามทั้ง 2 ครั้ง ที่คิดว่า อาวุโสในจุฬาฯ หมายถึงการที่ยูมีอายุน้อยเคารพ

เชื่อฟังผู้ที่มีอายุมากกว่า โดยมีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติ .12 และนิสิตส่วนน้อย (1.79% ในการสอบถามทั้ง 2 ครั้ง) คิดว่า รุ่นพี่ที่ดีควรเป็นเพื่อนคนหนึ่งของรุ่นน้อง โดยมีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติ .23

ส่วนนิสิตชั้นปีที่หนึ่งแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์มีรายละเอียดของการเลือกตอบแบบสอบถามในครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 เท่ากันในเรื่องต่าง ๆ คือ นิสิตส่วนน้อย (3.58%) คิดว่า รุ่นพี่ที่ดีคือรุ่นพี่ที่คอยช่วยเหลือ มีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติเท่ากับ .07

นิสิต (16.47%) คิดว่า นิสิตรุ่นน้องไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามหรือเชื่อฟังรุ่นพี่ โดยมีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติ .07

นิสิต (1.18%) เขาใจว่า การประชุมเชียร์คือระบบที่ทำให้ทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้องเสียเวลา โดยมีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติเท่ากับ .12 และนิสิตจำนวนน้อย (5.88%) คิดว่า ประธานเชียร์ควรมีมนุษยสัมพันธ์ดี ทั้งในการสอบถามครั้งที่ 1 และ 2 มีค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติ .42

การที่นิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์มีการเปลี่ยนทัศนคติภายหลังจากที่ได้ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยนั้น เห็นได้จากการตอบแบบสอบถามชุดเดียวกันแตกต่างกัน เมื่อระยะเวลาในการสอบถามต่างวาระกัน เพราะนิสิตตอบแบบสอบถามครั้งที่ 1 ในสัปดาห์ที่สองของการเรียนในภาคต้น ซึ่งเป็นช่วงเวลานิสิดยังไม่เข้าร่วมกิจกรรมใด ๆ เลย หลังจากนั้นนิสิตจะได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เป็นเวลาหนึ่งภาคการศึกษาก่อนที่จะตอบแบบสอบถามครั้งที่ 2 ในสัปดาห์แรกของภาคปลาย กิจกรรมต่าง ๆ ที่นิสิตได้เข้าร่วมในปีการศึกษา 2516 นี้ คือ ประเพณีรับน้องใหม่ การแข่งขันกรีฑาน้องใหม่ กิจกรรมเชียร์ในท้องประชุม วันทรงคนตรี และเหตุการณ์วันที่ 14 ตุลาคม 2516 ประสบการณ์ที่นิสิตได้รับจากกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ย่อมมีผลให้ทัศนคติเปลี่ยนไปจากเดิม ทั้งนี้เพราะประสบการณ์ตรงมีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติมากกว่าประสบการณ์ทางอ้อม¹

¹ Triandis, op. cit., p.143.

และการวิจัยครั้งนี้ได้ผลตรงกับ การวิจัยของ เชปเลอร์² ซึ่งพบว่านิสิตใหม่จะมีการเปลี่ยนทัศนคติเมื่อจบการศึกษาภาคแรกแล้ว และประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมจะมีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติมากกว่าประสบการณ์ด้านการเรียน นอกจากนี้โกลด์เซน³ (Goldsen, 1960) ยังพบว่า สิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยมีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาด้วยและกิจกรรมนิสิตก็จัดได้ว่าเป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งภายในมหาวิทยาลัย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า นิสิตมีการเปลี่ยนทัศนคติต่อกิจกรรมภายหลังจากที่ได้รับประสบการณ์ โดยการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยแล้ว

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสนับสนุนสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่าทัศนคติต่อกิจกรรมนิสิตของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์จะเปลี่ยนไปจากเดิมภายหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัยแล้ว

ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ครั้ง ของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ จะเห็นได้ว่า นิสิตที่ตอบแบบสอบถามในครั้งที่ 1 อาจตอบแบบสอบถามข้อเดียวกันอีกในการสอบถามครั้งที่ 2 หรืออาจจะไม่ตอบแบบสอบถามข้อเดียวกันนั้นอีกในการสอบถามทัศนคติครั้งที่ 2 หรืออาจจะเลือกตอบข้ออื่นแทนก็ได้ การที่ไม่เลือกตอบข้อเดิม และเลือกตอบข้ออื่นแทนนั้น นับว่าเป็นการเปลี่ยนทัศนคติทั้งสิ้น การที่ไม่เลือกตอบข้อเดิม ก็คือการละทิ้งทัศนคติเดิม และการเลือกตอบข้ออื่นแทนก็คือการเกิดทัศนคติใหม่นั้นเอง

จากการพิจารณาค่าการละทิ้งทัศนคติเดิม และการเกิดทัศนคติใหม่ในตารางที่ 19 (ภาคผนวก) และการเปรียบเทียบร้อยละของการเลือกตอบแบบสอบถามในการสอบถามครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ในตารางที่ 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2 Shepler, loc.cit.

3 Rose K.Goldsen, et. al., What College Students Think (Princeton: D.Van Nostrand Co., Inc., 1960).

นิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ มีการละทิ้งทัศนคติเดิมมากในเรื่องการ
 เข้าใจความหมายของน้ำใจคือการแสดงออกซึ่งความช่วยเหลือเพื่อความเจริญของส่วน
 รวม โดยมีค่าดัชนีการละทิ้งทัศนคติเดิม .85 และค่าดัชนีการเกิดทัศนคติใหม่ .05 เมื่อ
 เปรียบเทียบจำนวนร้อยละของการเลือกตอบ จะเห็นว่านิสิตร้อยละ 11.94 ที่เลือก
 ตอบในครั้งแรก แต่ในครั้งหลังมีผู้เลือกตอบลดลงเหลือร้อยละ 5.97 นิสิตคณะวิศวกรรม
 ศาสตร์ร้อยละ 45.37 ที่คิดว่า คำแนะนำด้านการเรียนของรุ่นพี่มีประโยชน์ในการ
 สอบถามครั้งที่ 1 และมีการเลือกตอบแบบสอบถามในครั้งที่ 2 เพียงร้อยละ 18.51 โดย
 มีค่าดัชนีการละทิ้งทัศนคติเดิมเท่ากับ .85 และค่าดัชนีการเกิดทัศนคติใหม่เท่ากับ .12
 เมื่อพิจารณาจำนวนร้อยละที่นิสิตคิดว่า การที่นิสิตใหม่ขาดชมเชยรักก็พาดวรได้รับโทษควย
 การวิ่งรอบตึกเรียน ปรากฏว่ามีความแตกต่างระหว่างการเลือกตอบครั้งแรกและครั้งหลัง
 ร้อยละ 10.75 และมีค่าดัชนีการละทิ้งทัศนคติเดิม .82 มีค่าดัชนีการเกิดทัศนคติใหม่
 .07 จากการเปรียบเทียบร้อยละของการเลือกตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ครั้ง ของนิสิตชั้น
 ปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ จะเห็นได้ว่านิสิตที่เข้าใจว่า ประเพณีของจุฬาฯ คือแบบแผน
 ที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก เพิ่มขึ้นในการสอบถามครั้งที่
 2 ถึงร้อยละ 19.40 แต่เมื่อพิจารณาค่าดัชนีการเกิดทัศนคติใหม่ พบว่านิสิตมีการเกิด
 ทัศนคติ .39 และมีการละทิ้งทัศนคติเดิม .46 เมื่อเปรียบเทียบร้อยละของการเลือกตอบ
 แบบสอบถามทั้ง 2 ครั้ง ปรากฏว่านิสิตที่เข้าใจว่าการประชุมเชียร์คือ การฝึกให้ตนเองมี
 ความอดทนและมีความสามัคคีเพิ่มขึ้น ในการสอบถามครั้งที่ 2 ร้อยละ 10.45 มีค่าดัชนี
 การเกิดทัศนคติใหม่เท่ากับ .54 และมีค่าดัชนีการละทิ้งทัศนคติเดิม .34 จะเห็นได้ว่า
 นิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ มีทิศทางารเปลี่ยนทัศนคติในด้านการละทิ้งทัศนคติ
 เดิม และเกิดทัศนคติใหม่ในแต่ละข้อความแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาทิศทางการ
 เปลี่ยนทัศนคติของนิสิตรวมทุกข้อความโดยเฉลี่ยแล้ว ปรากฏว่านิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรม
 ศาสตร์มีการละทิ้งทัศนคติเดิม (.54) มากกว่าการเกิดทัศนคติใหม่ (.18)

ส่วนนิสิตชั้นปีที่หนึ่งแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ มีค่าดัชนีการ
 ละทิ้งทัศนคติเดิมมากที่สุดเท่ากับ 1.00 ในเรื่องน้ำใจหมายถึงการแสดงออกของนิสิตรุ่นน้องที่
 ได้รับการปลุกฝังจากนิสิตรุ่นพี่ โดยที่นิสิตเลือกตอบแบบสอบถามครั้งที่ 1 ร้อยละ 7.06

และเลือกตอบแบบสอบถามครั้งที่ 2 ร้อยละ 2.35 นิสิตมีค่าดัชนีการละทิ้งทัศนคติเดิมในเรื่องการให้ร้องเพลงเชียร์เดี่ยวเมื่อขาดชมเชียร์กีฬาเท่ากับ .91 มีค่าดัชนีการเกิดทัศนคติใหม่เท่ากับ .05 และมีการเลือกตอบในครั้งที่ 2 ลดลงร้อยละ 2.35 เมื่อเปรียบเทียบร้อยละของการเลือกตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่าในการสอบถามครั้งที่ 2 มีการเลือกตอบในเรื่อง ไม่ควรมีขบวนพาเหรดเพราะสิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ ลดจากร้อยละ 74.42 เหลือร้อยละ 60.00 มีค่าดัชนีการละทิ้งทัศนคติเดิมเท่ากับ 1.00 และมีค่าดัชนีการเกิดทัศนคติใหม่ .04 ส่วนการเกิดทัศนคติใหม่นั้น เมื่อเปรียบเทียบร้อยละของการเลือกตอบทั้งสองครั้ง จะเห็นได้ว่า ในการสอบถามครั้งที่ 2 มีนิสิตเข้าใจว่าอาวุธโสมหมายถึงการที่นิสิตรุ่นน้องเคารพเชื่อฟังนิสิตรุ่นพี่ที่วางตัวเหมาะสม เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 21.18 เป็น 48.24 มีค่าดัชนีการเกิดทัศนคติใหม่เท่ากับ .40 และมีค่าดัชนีการละทิ้งทัศนคติเดิมเท่ากับ .22 จากการเปรียบเทียบร้อยละของการเลือกตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่า ในการสอบถามทัศนคติครั้งที่ 2 มีนิสิตที่เข้าใจว่า การประชุมเชียร์ทำให้มีระเบียบวินัยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 27.06 เป็นร้อยละ 47.06 แต่เมื่อพิจารณาค่าดัชนีทิศทางการเปลี่ยนทัศนคติ จะเห็นได้ว่ามีค่าดัชนีการเกิดทัศนคติใหม่เท่ากับ .33 และมีค่าดัชนีการละทิ้งทัศนคติเดิมเท่ากับ .50 จากการพิจารณาค่าการละทิ้งทัศนคติเดิม และค่าการเกิดทัศนคติใหม่รวมทุกข้อคำถามโดยเฉลี่ยในการสอบถามทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ ปรากฏว่านิสิตชั้นปีที่หนึ่งแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ มีการละทิ้งทัศนคติเดิม (.51) มากกว่าการเกิดทัศนคติใหม่ (.16)

ในการวิจัยครั้งนี้ อาจสรุปได้ว่า การเปลี่ยนทัศนคติของนิสิตมีทิศทางในการละทิ้งทัศนคติเดิมและเกิดทัศนคติใหม่เพราะก่อนเข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตย่อมมีทัศนคติต่อกิจกรรมนิสิตอยู่แล้ว โดยอาจได้รับข้อมูลจากสื่อมวลชน และญาติพี่น้องหรือเพื่อน ๆ ซึ่งมีผลให้นิสิตชอบหรือไม่ชอบกิจกรรมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย แต่เมื่อนิสิตได้เข้าศึกษาในจุฬาฯ และได้ร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง นิสิตอาจคงทัศนคติเดิมหรือเปลี่ยนทัศนคติใหม่ ซึ่งการเปลี่ยนทัศนคตินี้ก็จะมีทิศทางในการละทิ้งทัศนคติเดิม คือจากชอบเป็นไม่ชอบ พอใจเป็นไม่พอใจ หรือมีทิศทางในการเกิดทัศนคติใหม่ คือจากไม่ชอบ มาเป็นชอบ เป็นต้น

ดังนั้นผลการวิจัยนี้จึงสนับสนุนสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่า การเปลี่ยนทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ มีทิศทางในการละทิ้งทัศนคติเดิมและการเกิดทัศนคติใหม่ และจากการวิจัยยังพบว่า นิสิตมีการละทิ้งทัศนคติเดิมมากกว่าการเกิดทัศนคติใหม่

จากค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ในตารางที่ 13 จะเห็นได้ว่านิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์มีการเปลี่ยนทัศนคติเท่ากับ .26 และ .23 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติของนิสิตทั้ง 2 คณะด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าโคสแควร์ ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างค่าดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติของนิสิตสองคณะนี้ และเมื่อเปรียบเทียบทิศทางการเปลี่ยนทัศนคติของนิสิตทั้งสองคณะ (ในตารางที่ 14) จะเห็นได้ว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของทิศทางการเปลี่ยนทัศนคติระหว่างนิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นด้านการละทิ้งทัศนคติเดิม หรือการเกิดทัศนคติใหม่

ผลที่ได้จึงค้านกับสมมติฐานข้อ 3 ที่ว่า มีความแตกต่างกันในการเปลี่ยนทัศนคติต่อกิจกรรมนิสิต ระหว่าง นิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ และนิสิตชั้นปีที่หนึ่งแผนกอิสระสื่อสารมวลชน และการประชาสัมพันธ์

การที่ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างการเปลี่ยนทัศนคติของนิสิตทั้งสองคณะนี้ อาจเนื่องมาจากการที่กิจกรรมในแต่ละคณะมีลักษณะคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ เพราะเป็นกิจกรรมที่สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดขึ้น และให้กรรมการนิสิตทุกคณะนำไปปฏิบัติในทำนองเดียวกัน นอกจากนี้ประธานเชียร์และอนุกรรมการเชียร์ของทุกคณะซึ่งเป็นผู้ดำเนินการดำเนินกิจกรรมนิสิตเป็นส่วนใหญ่ก็มีการประชุมปรึกษาร่วมกันเสมอ ระหว่างที่ประชุมปรึกษากันย่อมมีการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งวิธีการที่ใช้ในห้องประชุมเชียร์ ดังนั้นวิธีการที่ประธานเชียร์และอนุกรรมการเชียร์ใช้ในการประชุมนิสิตใหม่ในห้องประชุมเชียร์ของคณะต่าง ๆ จึงมีความคล้ายคลึงกัน อาจจะแตกต่างกันบ้างในส่วนของการละเอียดเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

นอกจากนั้นประธานเชียร์ของแต่ละคณะยังอาจเลียนแบบบุคลิกลักษณะของประธานเชียร์คณะที่ตนคิดว่า มีบุคลิกลักษณะที่จะสามารถปกครองนิสิตใหม่ได้ อีกทั้งลักษณะของขอมูลที่ให้แก่ นิสิตใหม่แต่ละคณะก็คล้ายคลึงกันด้วย ขอมูลเหล่านี้ได้แก่ ความหมายของคำขวัญ การวางตัวในคณะ กฎข้อห้ามของคณะที่ นิสิตใหม่ควรรู้ ฯลฯ จากการที่ประธานเชียร์ และอนุกรรมการเชียร์ของแต่ละคณะ มีบุคลิกลักษณะไม่ต่างกัน มีวิธีการที่ไข่ปกครองและดูแลนิสิตใหม่คล้ายคลึงกันและขอมูลที่ให้แก่ นิสิตใหม่ก็คล้ายคลึงกันเอง จึงเป็นเหตุให้ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างการเปลี่ยนทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและธุรกิจประชาสัมพันธ์

เมื่อนำค่า X^2 ของแต่ละข้อคำถามในการสอบถามทัศนคติครั้งที่ 1 ของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ (ตารางที่ 11) มาเปรียบเทียบกับค่า X^2 ของแต่ละข้อคำถามในการสอบถามครั้งที่ 2 (ตารางที่ 12) ความตัวแปรต่าง ๆ กล่าวคือ ถ้าข้อคำถามใดที่มีนัยสำคัญในครั้งแรก แต่ไม่มีนัยสำคัญในครั้งหลัง หรือไม่มีนัยสำคัญในครั้งแรก แต่มีนัยสำคัญในครั้งหลัง ก็ถือว่า นิสิตมีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในข้อคำถามนั้น ๆ ปรากฏว่า การเปลี่ยนทัศนคติของนิสิตขึ้นอยู่กับตัวแปรต่าง ๆ เรียงลำดับจากความสำคัญมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของเพศ คณะที่สอบได้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้า อายุ สายวิชาที่เรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประสบการณ์ในการร่วมกิจกรรมในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภูมิฐานะของโรงเรียนเดิม และลำดับรุ่นที่เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิสิตชายและหญิงชั้นปีที่หนึ่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชน และการประชาสัมพันธ์มีการเปลี่ยนทัศนคติต่อกิจกรรมนิสิตแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ในด้านความเข้าใจเรื่องคำขวัญ นิสิตชายและหญิงมีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในเรื่องความหมายของสำนึกในจุฬาฯ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตรุ่นพี่กับนิสิตรุ่นน้อง ปรากฏว่า นิสิตชายและหญิงมีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของรุ่นพี่ที่ดี ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเคารพ เชื้อพ้องรุ่นพี่และประโยชน์ที่จะได้รับจากคำแนะนำด้านการทำงานให้เป็นนิสิตที่ดี

สำหรับทัศนคติด้านระบบเชิงรุกและการซ่อมแซมนั้น นิสิตชายและหญิงมีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในเรื่อง ความเข้าใจความหมายของการประชุมเชิงรุก ความคิดเห็นเกี่ยวกับระยะเวลาที่ควรใช้ในการฝึกซ่อมแซมเชิงรุกในห้องประชุม ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของการจัดการซ่อมแซมเชิงรุกในห้องประชุม ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีชวอนพาเทรคในการเชิงรุก ความคิดเห็นเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกซ่อมพาเทรค ประโยชน์ของการประชุมเชิงรุกต่อส่วนรวม และต่อนิสิตแต่ละคน ผลเสียของการประชุมเชิงรุก ความคิดเห็นเกี่ยวกับรุ่นพี่ควบคุมการเชิงรุก และจำนวนรุ่นพี่ควบคุมการเชิงรุก

ในด้านการปกครองนิตินั้น จะเห็นได้ว่า นิสิตชายและหญิงมีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบที่บังคับบัญชา ในปัจจุบัน

การวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า นิสิตชายและหญิงมีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกัน ซึ่งตรงกับการวิจัยของเจนิสและฟิลด์⁴ ที่พบว่า การเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลแตกต่างกันตามเพศ

นิตินั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ที่สอบได้คะแนนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้าต่างกัน หมายถึงได้คะแนนสูง ปานกลาง และต่ำ เมื่อนิสิตเหล่านี้ได้รวมกิจกรรมแล้ว จะมีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ทัศนคติด้านความเข้าใจเกี่ยวกับคำขวัญนั้น ปรากฏว่านิตินี้ได้คะแนนสอบในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้าต่างกัน มีการเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องใด ๆ ก็ตาม

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนิตินั้นกับนิตินองนั้น นิสิตที่สอบได้คะแนนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้าต่างกัน จะมีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในเรื่อง ลักษณะของรุ่นพี่ที่ความรู้สึกต่อการที่นิตินั้นปกครองนิตินอง ประโยชน์ที่จะได้รับจากคำแนะนำของรุ่นพี่ในด้านการเรียน การแต่งกาย การทำตนให้เป็นนิตินที่ดี และการปรับตัว

⁴ Janis and Field, loc. cit.

ด้านระบบเชียร์กีฬาและการชอมเชียร์ จะเห็นได้ว่า นิสิตมีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีชบวนพาเหรดในการเชียร์กีฬา และประโยชน์ของการประชุมเชียร์ที่มีคือนิสิตแต่ละคน

สำหรับการปกครองนิสิตนั้น นิสิตที่ไล่คะแนนสอบในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้าต่างกัน มีการเปลี่ยนทัศนคติที่ต่างกันในเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบที่โง่บังคับนิสิตจุฬาฯ ในปัจจุบัน และความคิดเห็นเกี่ยวกับการแต่งกายของนิสิตรุ่นพี่

การวิจัยนี้ได้ผลตรงกับการวิจัยของเกทเซลและแจ๊คสัน⁵ ซึ่งพบว่าบุคคลที่มีระดับสติปัญญาต่างกัน จะมีทัศนคติที่แตกต่างกันด้วย

นิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ที่มีอายุน้อย ปานกลาง และมาก จะมีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันเพียง 3 ด้าน ดังนี้

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตรุ่นพี่กับนิสิตรุ่นน้อง นิสิตที่มีอายุต่างกันมีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการเคารพเชื่อฟังรุ่นพี่

สำหรับทัศนคติในด้านการระบบเชียร์กีฬาและการชอมเชียร์ ปรากฏว่ามีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการไม่ควรมีชบวนพาเหรด ลักษณะการฝึกชอมพาเหรด การจัดการเชียร์กีฬา ความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่นิสิตใหม่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของการเชียร์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้สึกเมื่อถูกลงโทษต่อหน้าที่ประชุมเชียร์

ส่วนการปกครองนิสิตนั้น มีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในเรื่อง การที่รุ่นพี่ควบคุมความประพฤติและการวางตัวของนิสิตใหม่

การวิจัยนี้ตรงกับการวิจัยของฟรีดแมน⁶ ซึ่งพบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างทัศนคติของคนที่มีระดับอายุต่างกัน

สำหรับนิสิตที่เรียนสาขาวิชาต่างกันในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปรากฏว่า มีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกัน 3 ด้าน ดังนี้

5 Getzel and Jackson, loc. cit.

6 Freedman, loc. cit.

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตรุ่นพี่กับนิสิตรุ่นน้อง นิสิตที่เรียนสายวิชาต่างกัน คือเรียนสายวิชาวิทยาศาสตร์ และ ศิลป มีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่นิสิตรุ่นพี่ควรปฏิบัติต่อนิสิตรุ่นน้อง ลักษณะของรุ่นพี่ที่ดี และความรู้สึกต่อการที่นิสิตรุ่นพี่ปกครองนิสิตรุ่นน้อง

สำหรับในด้านระบบเชียร์กีฬาและก้าวร้อมนิสิตรุ่นพี่ : ปรากฏว่านิสิตที่เรียนสายวิชาวิทยาศาสตร์และศิลป ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกซ้อมเชียร์ในหอประชุม ลักษณะการฝึกซ้อมพาเหรดและลักษณะการจัดการเชียร์กีฬา

และในด้านการปกครองนิสิตนั้น นิสิตที่เรียนสายวิชาวิทยาศาสตร์ และ ศิลป มีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในเรื่อง ระเบียบที่ใช้บังคับนิสิตจุฬาในปัจจุบัน

การที่นิสิตซึ่งเรียนสายวิชาต่างกันมีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันนี้ เพราะเนื้อหาของวิชาที่เรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่างกัน ซึ่งจะมีผลให้พฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้เรียนแตกต่างกันตามวิชาที่เรียน สิ่งเหล่านี้ย่อมมีผลให้ความคิดเห็นและทัศนคติของบุคคลแตกต่างกันด้วย⁷

การที่เข้าร่วมกิจกรรมหรือไม่ ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น มีผลให้นิสิตทั้ง 2 คณะมีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกัน ดังนี้

นิสิตที่มีประสบการณ์ในการร่วมกิจกรรมต่างกัน จะมีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับค่าขวัญ ในเรื่องความหมายของอาวุธใส่น้ำใจ และโทษที่ควรได้รับเมื่อฝ่าฝืนค่าขวัญใด ๆ

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตรุ่นพี่กับนิสิตรุ่นน้อง นิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรมและไม่เข้าร่วมกิจกรรม มีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่นิสิตรุ่นพี่ควรปฏิบัติต่อนิสิตรุ่นน้อง และประโยชน์ที่จะได้จากคำแนะนำด้านการเรียนของรุ่นพี่

สำหรับระบบการเชียร์กีฬาและการซ้อมเชียร์นั้น นิสิตที่มีประสบการณ์ในการร่วมกิจกรรมต่างกัน จะมีการเปลี่ยนทัศนคติที่แตกต่างกันในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการไม่ควร

⁷ Webster, Freedman, and Heist, loc. cit.

มีขบวนการแทรก และความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ของรุ่นพี่ที่ควบคุมการเชียร์

จากผลที่ได้นี้อาจกล่าวได้ว่า ประสบการณ์เดิม ซึ่งหมายถึงการที่นิสัยที่เคยรวมกิจกรรมของโรงเรียนขณะศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมหรือไม่เคยรวมกิจกรรม จะมีผลให้ทัศนคติของนิสัยแตกต่างกัน ทั้งนี้ตรงกับการวิจัยของคาลิช และ เบิร์ตส์⁸ ซึ่งพบว่า ผู้ที่เคยรวมกิจกรรมและผู้ที่ไม่เคยรวมกิจกรรมจะมีทัศนคติต่อกิจกรรมต่างกัน

สำหรับนิสัยชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ปรากฏว่ามีทัศนคติไม่แตกต่างกันในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับคำขวัญ และการปกครองนิสัย ระหว่างการสอบถามทัศนคติครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 แต่มีการเปลี่ยนทัศนคติที่ต่างกัน ดังนี้

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยรุ่นพี่และนิสัยรุ่นน้อง นิสิตที่เรียนในโรงเรียนส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีความคิดเห็นและทัศนคติต่างกันในเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่นิสัยรุ่นน้องควรปฏิบัติต่อนิสิตรุ่นพี่

และในด้านระบบเชียร์กีฬาและการซ่อมเชียร์นั้น ปรากฏว่าการเปลี่ยนทัศนคติของนิสัยแตกต่างกันในเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการจัดการซ่อมเชียร์ในหอประชุม การมีขบวนการแทรกในการเชียร์กีฬาและความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการเชียร์กีฬาระหว่างคณะ กับการเชียร์กีฬาระหว่างมหาวิทยาลัย

จากการวิจัยข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า การที่ภูมิฐานะหรือถิ่นที่ตั้งของโรงเรียนเดิม มีผลต่อทัศนคติของนิสัยก็เพราะที่ตั้งของโรงเรียนเดิมเป็นเหตุให้นิสิตมีสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันไปตามสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้ตรงกับการวิจัยของไซด์ล⁹ ซึ่งพบว่า สิ่งแวดล้อมมีผลต่อทัศนคติและค่านิยมของบุคคล เพราะสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันจะมีผลให้ทัศนคติต่างกันอย่าง

ส่วนประสบการณ์เดิมที่นิสัยได้รับจากการที่เคยมีญาติพี่น้อง เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาก่อนนั้น ปรากฏว่ามีทัศนคติไม่ต่างกับผู้ที่ เป็นบุคคลรุ่นแรกของครอบครัวที่ได้เข้าศึกษาในจุฬามากนัก โดยเฉพาะในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับคำขวัญ และการ

8 Kalish and Bertes, loc. cit.

9 Seidel, loc. cit.

ปกครองนิสิตนั้นไม่มีทัศนคติที่ต่างกันเลย แต่จะมีทัศนคติต่างกันบ้างในค่านิยม ดังนั้น
 ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตรุ่นพี่กับนิสิตรุ่นน้อง นิสิตที่มีลำดับรุ่นที่เข้าศึกษา
 ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะมีการเปลี่ยนทัศนคติที่ต่างกันในเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ
 ของการปกครองของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

และค่านิยมเชิงรักกีฬา และการชอบเชียร์นั้น นิสิตจะมีการเปลี่ยนทัศนคติที่ต่าง
 กันในเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษที่ควรได้รับเมื่อขาดเชียร์กีฬา

การที่นิสิตซึ่งเคยมีญาติพี่น้องเข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาก่อน และ
 นิสิตที่ไม่เคยมีญาติพี่น้องเข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาก่อน มีการเปลี่ยนทัศนคติที่ต่างกันเพียงสอง
 เรื่อง อาจกล่าวได้ว่า มีสาเหตุจากการที่นิสิตต่างก็ได้ทราบเรื่องราวเกี่ยวกับกิจกรรม
 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่จะเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย เพราะนิสิตที่มีไข่มุกคลุมนแรกของครอบครัวที่
 เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็อาจได้รับข้อมูลต่าง ๆ จากคำบอกเล่าของญาติพี่น้อง ส่วนนิสิตที่เป็น
 บุคคลรุ่นแรกของครอบครัวที่ได้เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็จะได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรม
 ต่าง ๆ จากสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งได้มีการลงข่าวและวิพากษ์
 วิจารณ์เกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตอยู่เสมอ

ฉะนั้น อาจสรุปได้ว่า การเปลี่ยนทัศนคติต่อกิจกรรมของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะ
 วิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ ขึ้นอยู่กับความแตก
 ต่างของเพศ อายุ สายวิชาที่เรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประสบการณ์ในการร่วม
 กิจกรรมในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คะแนนที่ได้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้า ภูมิฐานะของ
 โรงเรียนเดิม และลำดับรุ่นที่เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แต่ตัวแปรเหล่านี้มีความ
 สำคัญต่อการเปลี่ยนทัศนคติมากน้อยแตกต่างกันดังผลที่กล่าวแล้วข้างต้น

ผลของการวิจัยนี้จึงสนับสนุนสมมติฐานข้อ 4 ที่ว่า การเปลี่ยนทัศนคติต่อกิจกรรม
 ของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์จะแปรตาม เพศ อายุ ลำดับรุ่นที่เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สายวิชาที่
 เรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คะแนนที่สอบได้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้า ภูมิฐานะของ
 โรงเรียนเดิม และประสบการณ์ในการร่วมกิจกรรมขณะศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

แต่อย่างไรก็ดี ปรากฏว่ามีตัวแปรบางตัวในการศึกษาการเปลี่ยนทัศนคติต่อกิจกรรมนิสิตครั้งนี้ที่ขึ้นอยู่กับกัน คือ ตัวแปรเพศ และสายวิชา ขึ้นอยู่กับคณะ ทั้งนี้ เพราะนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์ มีนิสิตชายมากกว่านิสิตหญิงมาก ขณะที่แผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ มีนิสิตหญิงมากกว่านิสิตชาย และสายวิชาที่ นิสิตเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของแต่ละคณะก็แตกต่างกัน โดยนิสิตที่เรียนใน คณะวิศวกรรมศาสตร์นั้น เป็นนิสิตที่ เรียนสายวิชาวิทยาศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสิ้น ส่วนนิสิตที่เข้าศึกษาในแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ทั้งนิสิตที่ เรียนสายวิชาวิทยาศาสตร์และศิลป์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงไม่สามารถสรุปได้ว่า ในระหว่างตัวแปรเพศ สายวิชา และคณะนี้ ตัวแปรใดที่มีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติของ นิสิตทั้งสองคณะอย่างแท้จริง

อนึ่ง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนทัศนคติต่อกิจกรรม นิสิตภายหลังจากที่นิสิตได้ร่วมกิจกรรมแล้ว แต่ผลการวิจัยที่ได้รับอาจไม่ตรงกับความเป็นจริงที่สุด เพราะนิสิตไม่มีโอกาสร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยทุกอย่างดังปีการศึกษา ที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องมาจากเกิดเหตุการณ์เคอซิวนและจลาจลในวันที่ 44 ตุลาคม 2516 ขึ้น และภายหลังจากเหตุการณ์นี้แล้ว ทางสโมสรมิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็ได้ประกาศงดกิจกรรมทุกประเภทที่จะถึงมีในปีการศึกษา 2516 เพื่อให้เหมาะสมกับ สถานการณ์ของประเทศ และเหตุการณ์นี้ย่อมมีผลต่อทัศนคติในค่านต่างๆของนิสิต รวมทั้งทัศนคติต่อกิจกรรมนิสิตด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย